

Hány mm: 2 m, 4 m, 5 m, 7 m, 8 m, 12 m?

1 m 3 dm; 2 m 5 dm; 6 m 9 dm; 11 m 4 dm?

2 m 1 dm 4 cm; 3 m 8 cm; 5 m 7 dm 3 cm;

4 m 6 dm 1 mm?

Az el nem végzett példák házfetadat.

1943. május 2. hete.

Nyelvtan.

V. OSZTÁLY.

A tanítás anyaga: A szórend.

Beszéd közben szüneteket tartunk, amelyek a mondatokat *szólamokra* tagolják. A szólamkezdő szótagot nyomatékosabban ejtjük ki, mint a többi. Ezt a nyomatékot **HANGSÚLY**-nak nevezzük.

Van 1. *szóhangsúly*, 2. *mondathangsúly* és *kiemelő hang-súly*.

A magyar nyelvben a szó első tagja nyomatékosabb a többinél. Ezt a nyomatékot nevezzük: 1.

2. *Mondathangsúly* annak a szónak első tagján van, amelyet a mondat szavai közül a legfontosabbnak tartunk. *A szólamot mondathangsúlyos szó kezd.*

3. *Kiemelő hangsúllyal* annak a szónak első tagját ejtjük ki, amely a hallgatóra az egész mondatban a legfontosabb. A névelőkre, névutókra és a legtöbb kötőszóra semmiféle hangsúly nem esik.

Mondathangsúly van a határozókon és jelzőkön.

A csak mondathangsúlyos mondatot *nyomatéktalan*, a kiemelő hangsúlyos mondatot *nyomatékos mondatnak* nevezzük.

P é l d á k :

1. szólam: 2. szólam: 3. szólam: 4. szólam:

Mindenkia magaházaelőtt seperjen.

Akimásnak vermetás, magaesik bele.

Kútágásra szállottasas, engemrózsám nersalogass!

A két szünet közé eső részt **SZÓLAM**nak nevezzük.

A szólamokban levő szótagokat nem egyforma nyomatékkal ejtjük ki:

VOLTegyszeregy // **SZE**gényember.

Beszéd közben a szótagokat nem egyforma hangsúllyal ejtjük ki.

MENjünk! **LE**hetetlen! **BE**sötétedett! = **SZÓHANGSÚLY**.

A szólamot kezdő szótagon van a legerősebb hangsúly, ez a szólam legfontosabb szava: ezen **MONDATHANGSÚLY** van. *Hazádnak RENDületlenül légy híve ó magyar!* Az egész mondat legfontosabb szava: **Rendületlenül**.

LÉGY hive (rendületlenül hazádnak) ó magyar! = KI-
EMELŐ HANGSÚLY.

Mátyás király Kolozsvárott született.

HÚZD rá cigány, siralmasan! + amely mondatban csak
mondathangsúly van, azt *nyomatéktalan*, amelyikben kiemelő
hangsúly is van, *nyomatékos* mondatnak mondjuk.

Olvadás közben vigyázzunk a hangsúlyozásra!

1943. május 1. hete.

Közeleti fogalmazványok

V. OSZTÁLY.

A tanítás anyaga: szerződés.

Nevelési cél: anyagi érdekeink védelme.

I. Előkészítés. a) Számonkérés. A polgári ügyiratokból ta-
nultak felújítása.

b) Célkitűzés.

II. Tárgyalás. a) Adás-vevési szerződés.

ADÁS-VEVÉSI SZERZŐDÉS.

Kovács Gáspár földműves mint eladó és Kelemen Pál
mint vevő, szegedi lakosok, a mai napon a következő szerződést
kötötték:

1. Kovács Gáspár eladja Kelemen Pálnak a szegedi 5687.
számú telekjegyzőkönyvben A + 24. sorszám, 1897. helyrajzi
szám alatt bejegyzett 5 katasztrális holdnyi tehermentes szőlő-
jét a rajta levő terméssel 5000 P, azaz Ötezer pengőért örökáron.

2. Kelemen Pál megveszi Kovács Gáspártól az első pont-
ban megjelölt 5 katasztrális holdnyi szőlőjét a rajta levő ter-
méssel együtt és kötelezi magát, hogy a vételár egyik felét,
2500 P-t, azaz Kettőezerötszáz pengőt az átvételkor, a másik
felét 1941. évi január hó 1-én fizeti meg.

3. Kovács Gáspár beleegyezik, hogy a jelen szerződéssel
eladott szőlőtelket a vevő saját nevére irathassa. A szerződés
költségei a vevőt terhelik.

4. A megvett szőlőtelket a rajta levő terméssel Kelemen
Pál a mai napon birtokába veszi s a mai naptól ő viseli az
ingatlan minden adóterhét.

5. Kelemen Pál megengedi, hogy eladó a hátralékos 2500 P,
azaz Kettőezerötszáz pengő tartozást a szőbanforgó ingatlanra
bekebeleztesse.